

(I) Uzungöl'ün nasıl oluştuğunu araştırıyorum. Edindiğim bilgileri sınıflandırarak sıraya koydum. Yapmış olduğum araştırmada "Bir doğa olayı sonucunda akarsuyun önünün kapanması ve buraya suyun birikmesi sonucuyla oluşmuştur." varsayımının doğru olduğunu tespit ettim. Diğer varsayımların ise yanlış olduğunu anladım.

(II) Son aşamada ise sınıflandırdığım bilgileri bir dosya kâğıdına yazarak metnimi oluşturdum. Metnimi oluştururken kullandığım kaynakların adını, yazarını, basım yerini ve basım yılını kaynakçaya yazıp bilgilerin asıllarını da korumaya özen gösterdim.

Selen, bilimsel araştırma basamaklarını kullanarak Uzungöl'ün nasıl oluştuğunu araştırmıştır. Metinde araştırmasının bir bölümü paylaşılmıştır.

1. ve 2. soruları metne göre yanıtlayınız.

1. I. paragraf için;

- I. Kaynak taraması yapılmaktadır.
- II. Edinilen bilgiler sınıflandırılarak sıraya konmuştur.
- III. Varsayımlar kontrol edilmiştir.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

- A)Yalnız I.   B) I ve II.   C) I ve III.   D) II ve III.

2. II. paragraf için;

- I. Metin oluşturulmuştur.
- II. Bilimsel etiğe uygun davranılmıştır.
- III. Araştırma konusu belirlenmiştir.

ifadelerinden hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız I.   B) Yalnız III.   C) I ve III.   D) II ve III.

- 3. Ürün veya buluş sahibine, icat ettiği ürünün satışı, pazarlanması, çoğaltılması, bir benzerinin üretilmesi gibi alanlarda ayrıcalıklar getiren resmî bir belge ve unvandır. Buluşu yapılan bir ürün ya da sistemin bütün hakları bu belge sahibine ait olur ve ondan başkası izinsiz kullanamaz.**

Özellikleri verilen belgenin adı nedir?

- A) Patent   B) Diploma   C) Telif   D) İzin belgesi

4. Türkiye'nin daha önceki haberleşme uydularından farklı olarak millî imkânlarla geliştirilen TÜRKSAT 6A'nın yapımı ile Türkiye kendi haberleşme uydusunu yapabilen az sayıdaki ülke arasına katılacaktır.

Metne göre ülkemiz hangi çalışmaya ağırlık vermiştir?

- A) İthal teknoloji   B) Roket yapımı   C) Ar-Ge   D) İnovasyon

5. Başkalarının duygularını anlayabilen biri psikolog, sözlü ve yazılı ifade konusunda başarılı olan biri yazarlık mesleğinde daha üretken olabilir.

Bilgide meslek seçiminde önemli olan hangi etken üzerinde durulmuştur?

- A) İstek   B) Hayaller   C) Beceri   D) Ekonomik durum

6. Ülkemizde yeryüzü şekillerinin dağlık ve engebeli olduğu yerlerde ulaşım ağı yeterince gelişmemiştir. Arazinin düz ve sade olduğu yerlerde ise ulaşım olanakları daha iyidir. Ham maddeleri, kuracağımız tesise taşımak ve tesiste ürettiğimiz ürünleri tüketiciye ulaştırmak gerektiğinden yatırım yapacağımız yerin ulaşım ağını göz önünde bulundurmalıyız.

Buna göre haritada numaralandırılmış yerlerden hangisi sanayi kuruluşları için en az avantajlı konumdadır?

- A) 1   B) 2   C) 3   D) 4

7. Temel tüketim ürünlerimizden olan tahıllar buğday, arpa, mısır, pirinç vb. den oluşmaktadır. Tahıllar içinde en fazla yetiştirilen buğday, un ve makarna sanayisinde kullanılır. Buğday ülkemizde Karadenizin kıyı kesimleri hariç her yerde yetiştirilebilmektedir. Konya Ovası, buğday üretiminde önemli bir yere sahiptir. Yağışın bol olduğu Karadeniz kıyısı boyunca yetiştirilen mısır, sulama imkânının gelişmesinden dolayı en fazla Akdeniz kıyı kesiminde yetiştirilmektedir. Mısır bitkisel yağ, çerez ve hayvan yemi sanayisinde kullanılır. Yüksek sıcaklık, nem isteyen ve sulak alanlarda yetişen çeltik (pirinç) ülkemizde en fazla Edirne, Samsun, Balıkesir vb. yerlerde yetiştirilmektedir.

Metinden aşağıdaki sorulardan hangisine yanıt bulunamaz?

- A) Ülkemizde en fazla hangi tahıl yetiştirilir?
B) Çeltiğin yetişmesi için nasıl şartlar gereklidir?
C) Karadeniz ve Akdeniz Bölgelerinde yetiştirilen ortak tarım ürünü var mıdır?
D) Mısır üretimine buğdaydan daha çok önem verilmesinin nedenleri nelerdir?

8. Toprak, tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin yapıldığı ana kaynaktır. Bunların dışında toprak; seramik, fayans, cam, kiremit, tuğla ve çimento üretiminde kullanılan doğal kaynağımızdır.

Bu bilgiden çıkartılacak en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

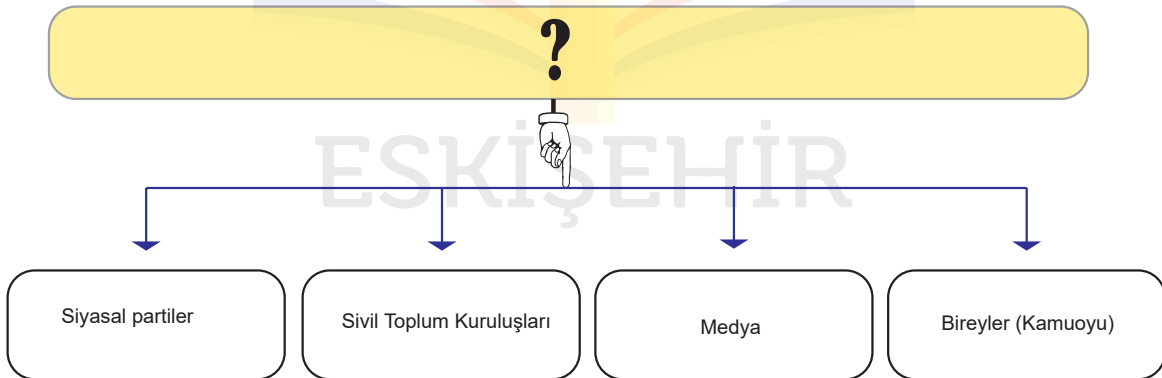
- A) Pek çok ekonomik faaliyet toprağa dayalıdır.
B) Tarımsal üretim toprağa dayalı yapılmaktadır.
C) Hayvancılık faaliyetleri köylerde yapılmaktadır.
D) Cam ve seramik üretimi toprak cinsinin kalitesine bağlıdır.

9. Hunlarda kağanın emirnameleri sadece "Hakan buyuruyor ki" ifadesiyle başlamışsa geçerli kabul edilmezdi. Yabancı devletlerin elçileri sadece hakanın huzuruna çıkmazlardı. Elçilerin kabulü esnasında hatunun da hakanla beraber olması gerekirdi. Kabul törenlerinde, ziyafetlerde ve şöenlerde hatun hakanın yanında otururdu. Siyasi ve idari konulardaki görüşmeleri dinleyerek fikirlerini söylerdi.

Buna göre Asya Hun Devleti için aşağıdaki yargılardan hangisi doğrudur?

- A) Siyasi kararlarda son söz Hatun'a aittir.
B) Yabancı elçiler sadece Hakan tarafından kabul edilmektedir.
C) Devlet yönetiminde kadınlar da erkekler kadar söz sahibidir.
D) Kadınların en fazla yetkili olduğu konu devlet yönetimidir.

10. Şemada soru işareti olan yere hangi başlık yazılmalıdır?

- A) Kitle İletişim Araçları
B) Toplum Oluşturan Unsurlar
C) Gönüllü Çalışan Kuruluşların İşbirliği Yaptığı Kurumlar
D) Yönetimin Karar Alma Sürecini Etkileyen Bazı Unsurlar

11. Aşağıda verilen;

- Halkın ihtiyaçları doğrultusunda TBMM'de kanunlar çıkarılır.
- Cumhurbaşkanı, ülkenin anayasaya ve kanunlara göre yönetilmesini sağlar.
- Devlet yönetiminde kanunlara aykırı hareket edilmesi durumunda bağımsız mahkemeler olumsuz durumların ortaya çıkmasını önler.

Bilgilerine göre;

- Ülkemizde kuvvetler birliği uygulanmaktadır.
- Cumhurbaşkanı yürütme yetkisini kullanmaktadır.
- TBMM yasama organı olarak çalışmaktadır.
- Bağımsız mahkemeler yasaların çıkartılmasından sorumludur.

Yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I ve II.   B) II ve III.   C) III ve IV.   D) I, II ve IV.

12. Demokratik yönetimlerde yöneten ve yönetilenler kurallar dâhilinde hareket eder. Bu durum "Hukukun üstünlüğü" ilkesi ile açıklanır. Bu ilkenin tam olarak uygulanabilmesi ancak ..... .

Cümle hangi ifade ile tamamlanmalıdır?

- A) bağımsız bir yargı ile mümkündür.
- B) güçler birliği ilkesinin uygulanması ile mümkündür.
- C) yürütme gücünün demokratik davranması ile mümkündür.
- D) yasama organının görevlerini tam olarak yerine getirmesi ile mümkündür.

13. Medya araçları insanları sürekli yeni model cep telefonu almaya teşvik etmektedir. Bu etkiler sonucunda çalışır durumdaki cep telefonunu kullanmayıp her sene yeni cep telefonu alan kişiler vardır.

Bu kişiler için aşağıdaki yorumlardan hangisi doğrudur?

- A) Teknolojiyi verimli kullanmaktadırlar.   B) Popüler kültürün etkisinde kalmışlardır.
- C) Teknolojik ürünleri kullanmada ustadırlar.   D) Cep telefonlarını bilinçli kullanmaktadırlar.

14. Türkiye'nin üzerinde kurulduğu Anadolu toprakları tarihte birçok uygarlığa ev sahipliği yapmıştır. Bu bakımdan Türkiye tarihî mekân, tarihî eser ve tarihî nesnelere yönünden zengin ülkeler arasında yer almaktadır.

Metinde verilenler Türkiye'ye hangi konuda kazanç sağlamaz?

- A) Kültürel güç   B) Ekonomi   C) Kültür merkezi olma   D) Askeri güç

15.

- Türkiye petrol ve doğal gaz boru hatlarının geçtiği stratejik bir konumda bulunmaktadır.
- İstanbul Boğazı uluslararası öneme sahiptir.

Görseller ve bilgiler göz önüne alındığı zaman aşağıdaki yorumlardan hangisine ulaşılır?

- A) Türkiye petrol ve doğalgaz üretiminde dünyada ilk sıradadır.
- B) Enerji ve ulaşım konusundaki avantajlar, Türkiye'nin matematik konumunun sonucudur.
- C) Türkiye'nin dünya üzerinde bulunduğu konum jeopolitik önemini arttırmaktadır.
- D) Türkiye'nin mutlak konumu dünya devletleri arasında belirleyici bir rol oynamasını sağlamaktadır.

16. "Örnek olarak bir dönem tüm dünyada özellikle gençler arasında sıkça dinlenen bir şarkı tüketilmiş ve ortadan kaybolmuş, onun yerini başka şarkılar almıştır. Bu durum, yiyecek, giyecek, eğlence vb. yaşamımızın içerisindeki tüm alanlarda geçerlidir."

Sosyal Bilgiler öğretmeni konuşmasına hangi cümle ile başlamış olamaz?

- A) Popüler kültür nesilden nesile aktarılan bilgilerden oluşur.
- B) Popüler kültür, belli bir dönem için geçerlidir.
- C) Popüler kültür hızlı üretilen ve hızlı tüketilen kültürel öğelerin bütünü olarak tanımlanabilir.
- D) Temel mantığı "kullan at" olan popüler kültür öğelerine, dönemsel olarak ortaya çıkan, çok satan, tüketildikten sonra da ortadan kaybolan her şey girer.

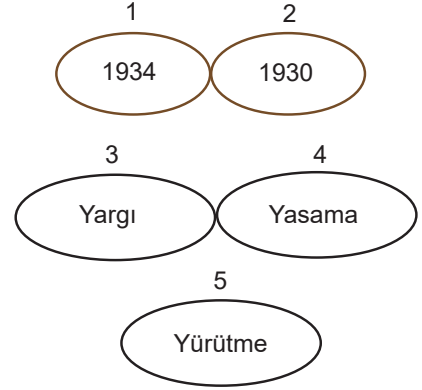
17. **Aşağıdaki cümlelerde yer alan boşlukları kutudan seçeceğiniz uygun sözcükler ile doldurunuz.**

- Ülkelerin tarım, sanayi, madencilik, enerji vb. yer altı ve yer üstü kaynaklarından ihtiyaç fazlası olanların başka ülkelere satılmasına ....., başka ülkelere alınmasına ise ..... denir. Bu iki ekonomik öge ile olan ticarete de ..... ticaret denir.
- Mustafa Kemal Atatürk, İkinci Dünya Savaşı'na giden süreci isabetli bir şekilde tahlil ederek bölgesel iş birliği çabalarına hız vermiştir. Bundan dolayı 1934 yılında Türkiye, Yunanistan, Yugoslavya ve Romanya ile ..... Antantı, 1937 yılında Türkiye, İran, Irak ve Afganistan ile ..... Paketi'ni imzalamıştır. Böylece Türkiye hem doğu sınırı hem de batı sınırının güvenliği ve iş birliği için önemli adımlar atmıştır.

Balkan - ihracat - dış - ithalat - Sadabad

18. Türk kadınlarına tanınan siyasi hakları verildikleri yıllarla, ülkemiz yönetiminde etkili olan güçleri ilgili organlarla eşleştiriniz. Eşleştirmeyi, doğru rakamları kendileri için ayrılan dairelerin içine yazarak yapınız.

Belediye seçimlerine katılma hakkı	<input type="text"/>
Milletvekili seçme-seçilme hakkı	<input type="text"/>
Cumhurbaşkanı	<input type="text"/>
Bağımsız mahkemeler	<input type="text"/>
TBMM	<input type="text"/>

19. Verilen ifadeler doğru ise karşısında ayrılan yere "D", yanlış ise "Y" harfi koyunuz.

- Herkes eşit oranda vergi öder. ....
- Mesleklerini ilgi ve yetenekleri doğrultusunda seçmeyen insanlar yaptıkları işlerinde isteksiz ve verimsiz olurlar. ....
- Nüfusun kalabalık olması ülke ekonomisinin gelişmesine; işsizliğin azalmasına, üretimin artmasına ve ülkenin kalkınmasına katkı sağlar. ....
- Vergi vermek bir vatandaşlık görevidir. ....
- Rüzgâr enerjisi, tükenmeyen (yenilenebilir) enerji kaynaklarından. ....

20. Devlet ve toplum kurallarının din kurallarına göre belirlendiği yönetim biçimidir. Yöneticiler din adamlarıdır ve Tanrı adına ülkeyi yönettiklerini savunurlar. Dolayısıyla aldıkları kararlar tartışılmaz ve eleştirilemez. Geçmişte Mezopotamya medeniyetlerinden Sümerlerde görülmüş bir yönetim şeklidir. Günümüzde ise Vatikan'da uygulanmaktadır

Metinde özellikleri verilen yönetim şeklinin adı nedir? Yanıtınızı aşağıdaki kutunun içine yazınız.